

Motion om att införa syskonförtur mellan förskola och skola

Motion av Claes Nyberg (C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Alexandra Mattsson

Sammanfattning av ärendet

Claes Nyberg (C) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige, med förslag om att en syskonförtur vid placering i förskola ska införas i Stockholms stad. Förslaget innebär att syskonförturen ska gälla vid placering i förskola för barn som har syskon i en grundskola som är organisatoriskt eller geografiskt kopplad till förskolan.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, förskolenämnden, utbildningsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Barnverket och Föräldraalliansen.

Barnverket har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till intentionen att underlätta livspusslet för familjer, men bedömer att det inte är motiverat att genomföra de föreslagna förändringarna med anledning av att omfattande utredningar skulle krävas, och eftersom förutsättningarna för ett genomförande skiljer sig geografiskt.

Förskolenämnden konstaterar att förslaget medför en rad frågeställningar som behöver utredas, bland annat gällande innebörden av organisatoriskt eller geografiskt kopplade förskolor och grundskolor.

Utbildningsnämnden beskriver bland annat att det organisatoriskt inte finns några kommunala förskolor som tillhör skolenheter och framhåller att detta skulle påverka möjligheten för familjer att få sitt förstahandsval.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ser flera svårigheter med att införa syskonförtur, framförallt på grund av att de kommunala för- och grundskolorna tillhör olika organisationer, vilket ställer krav på utveckling av digitala system och förändring av regelverk.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd anser att vårdnadshavare redan idag har goda möjligheter att välja förskola utifrån egna prioriteringar, vilket bedöms ge goda förutsättningar för att möta familjers behov. Nämnden beskriver även flera svårigheter med förslaget, bland annat kring systemstöd och organisation.

Kungsholmens stadsdelsnämnd anser att det inte är relevant att gå vidare med motionens förslag då det bedöms ha begränsad praktisk betydelse i stadsdelen och riskerar att skapa otydlighet i stadens riktlinjer för antagning och placering i förskolan.

Föräldraalliansen delar intentionen att underlätta för barnfamiljers vardag genom syskonförtur, men anser att urvalsgrunder måste utformas så att likvärdighet, rättssäkerhet och barns bästa tryggas. Förslaget i sin nuvarande form bedöms riskera att skapa nya ojämlikheter och försvaga närhetsprincipens syfte.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag instämmer i likhet med många av remissinstanserna i motionens intention gällande vardagspusslet för familjer. Jag instämmer även i remissinstansernas bedömning att förslagen medför ett behov av djupare utredningar kring konsekvenser och därefter, vid ett eventuellt införande, nya systemstöd och ändrade riktlinjer.

Sammantaget delar jag stadsledningskontorets bedömning att det inte är motiverat att genomföra de föreslagna ändringarna. I övrigt hänvisar jag till vad som sägs i utlåtandet.

Bilaga

Motion om att införa syskonförtur mellan förskola och skola, dnr KS 2025/923-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 4 februari 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen i dess helhet
2. Att därutöver anföra följande:

När syskon går i olika verksamheter uppstår ofta en svår och tidskrävande vardag för föräldrarna, särskilt när enheter ligger avsevärt geografiskt avskilda. Det påverkar både barnens trygghet och familjernas möjlighet att kombinera arbete och familjeliv. Det drabbar särskilt kvinnor, som fortfarande tar ett större ansvar för lämning och hämtning. Därför är detta också en fråga om jämställdhet något Centerpartiet önskar lyfta i sin motion. Samtidigt beklagar vi att förvaltningens remissvar i huvudsak fokuserar på hinder, semantik och organisatoriska frågor, snarare än på de värden motionen vill främja.

Centerpartiet anser att remissyttrandet är något för tekniskt och hade krävt ett större fokus på hur nämnder och förvaltningar gemensamt kan stödja utvecklingen av skolverket, skolresultat, trygghet och familjernas möjlighet att planera sin vardag. När det gäller en begränsad och riktad syskonförtur för geografiskt kopplade eller närliggande förskolor och grundskolor hade vi gärna önskat en redogörelse för hur förvaltningen konkret befarar att detta negativt påverkar familjers möjlighet att få sitt förstahandsval.

Vi anser att de många fördelarna, såväl för föräldrar, barn som organisatoriskt, rimligtvis väger upp för detta. Särskilt vid övergång mellan förskola till F-3 är geografisk närhet generellt styrande för de som övergår mellan stadens egna förskolor och skolor. Att införa syskonförtur mellan förskola och skola skulle ge barn tryggare miljöer, starkare sociala band och en mer förutsägbar vardag. Det skulle också stärka förtroendet för stadens skolvalssystem och bidra till ökad valfrihet för familjerna särskilt om det kan kombineras med att införa det samlade skolvalssystem som Stockholms stad saknar.

Ärendet

Claes Nyberg (C) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige. I motionen till kommunfullmäktige lyfter Claes Nyberg (C) att syskonförtur i Stockholm, till förskolor som är organisatoriskt eller geografiskt kopplade till grundskolor, skulle undanröja praktiska hinder i familjers vardag och att det är en logistisk fråga men även en om jämställdhet, då mammor ofta anpassar arbetstider för att få ihop hämtning och lämning.

I motionen beskrivs att forskning talar för att stabila och förutsägbara rutiner har en positiv inverkan på barns emotionella välbefinnande och inlärningsförmåga. Därför för motionären fram att avlämning tillsammans med syskon kan ge fördelar för barnens välmående då det minskar stress, ger delad resväg, sammanhang och möjlighet för syskon att stötta varandra.

Med bakgrund av ovan föreslås att Stockholms stad inom sina verksamheter inför syskonförtur vid placering i förskola för barn som har syskon i en grundskola som är organisatoriskt eller geografiskt kopplad till förskolan.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, förskolenämnden, utbildningsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Barnverket, och Föräldraalliansen.

Barnverket har inte inkommit med svar.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret.....	4
Förskolenämnden.....	6
Utbildningsnämnden.....	8
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.....	8
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd	10
Kungsholmens stadsdelsnämnd	11
Föräldraalliansen	12
Reservationer m.m.	15

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 10 december 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret instämmer i att stabila och förutsägbara rutiner gynnar barns välbefinnande och ger goda förutsättningar för utveckling. I kommunfullmäktiges budget återfinns insatser som syftar till att öka kontinuiteten men även likvärdigheten inom förskolan, bland annat genom att stärka det pedagogiska ledarskapet och vikariekontinuiteten, för möjlighet till utveckling och lärande i alla förskolor.

Att bära med sig perspektivet om stockholmarens bästa är viktigt samt att underlätta livspusslet för familjer. Inom det valbarhetssystem som staden tillämpar idag ges vårdnadshavare möjlighet att ställa barn i kö till flera förskolor, inom egen regi samt fristående regi som är anslutna till stadens gemensamma kö, och rangordna önskad placering utifrån egen preferens. Det bedöms gå i linje med motionens intentioner om att tillgodose familjers önskemål. Staden tar hänsyn till vårdnadshavares önskade placeringar utifrån det utrymme som lämnas i lagstiftning. Skollagen fastställer att barn ska placeras i nära anslutning till hemmet och att skälig hänsyn ska tas till vårdnadshavares önskemål. Ett införande av syskonförtur utifrån skolsyskons placering hade inneburit att tillägg görs i stadens urvalsgrunder för placering till förskola. Ordningen på urvalsgrunderna och konsekvenser av förändringen hade behövt utredas samt följd effekter av förändringen såsom ansvar, process, systemstöd samt effekter på rättssäkerhet och likvärdigheten i den myndighetsutövning som en placering utifrån denna nya urvalsgrund hade inneburit.

Förslaget som formulerat är att staden inom sina verksamheter inför syskonförtur utifrån geografisk eller organisatorisk koppling mellan förskola och skola. Stadsledningskontoret ser inte att ett införande utifrån en organisatorisk koppling är möjlig idag, med hänsyn till att huvudmannaskapet för förskoleverksamheten är fördelad mellan stadens elva stadsdelsnämnder och huvudmannaskapet för skolan faller inom utbildningsnämndens ansvar. Det finns idag inte förskolor med organisatorisk koppling till skolor idag, även om samarbeten finns både lokalt och stadsövergripande i strategiskt viktiga frågor och samverkan för en god övergång mellan skolformerna finns.

Gällande syskonförtur utifrån geografisk närhet ser stadsledningskontoret att stadens olika stadsdelar har skilda förutsättningar att tillgodose en sådan syskonförtur, då vissa områden har relativt många förskole- och skolenheter inom ett tätare geografiskt område medan andra har ett större avstånd emellan. Inför ett införande hade därför en utredning behövt göras av hur den geografiska närheten ska definieras då den ska utgöra en ny urvalsgrund.

Förslagets formulering gällande att staden ska införa denna syskonförtur inom egna verksamheter tolkas innebära att endast placeringar till egen regi avses. Av samtliga inskrivna barn i förskola går 38 procent i fristående regi och inom grundskolan går 25 procent i fristående regi. Syskonförturen som föreslås hade behövt ses över utifrån ett likvärdighetsperspektiv, men även utifrån perspektivet om det är praktiskt möjligt att placera barn utifrån ett nytt urval där staden i många fall kommer att sakna data om syskon går i fristående skolverksamhet.

Sammantaget skulle införandet av syskonförtur för barn i förskola, mot syskon i skola att kräva omfattande utredningar. Mot bakgrund av den valfrihet som redan finns och de möjligheter familjer har att önska placering idag, bedöms en sådan förändring inte vara motiverad. Staden verkar för att alla förskolor ska ha likvärdigt stabila förutsättningar att driva en god pedagogisk utbildning för att tillgodose alla barns utvecklingsbehov i hela Stockholm och med en god tillgång till förskolor nära hemmet i enlighet med skollagen.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motion om att införa syskonförtur mellan förskola och skola av Claes Nyberg (C) besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Förskolenämnden

Förskolenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 november 2025 följande.

Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Ismail Ali (C), se Reservationer m.m.

Förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 13 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

I motionen föreslås att ”Stockholms stad inom sina verksamheter inför syskonförtur vid placering i förskola för barn som har syskon i en grundskola som är organisatoriskt eller geografiskt kopplad till förskolan”. Formuleringen ”inom sina verksamheter” tolkas av förvaltningen avse de kommunalt drivna verksamheterna där kommunen har elva stadsdelsnämnder som huvudmän. Det finns ca 430 fristående förskolor med enskild huvudman i Stockholm där ca 45 procent av stadens förskolebarn går. Dessa verksamheter skulle inte omfattas av förslaget och heller inte de barn vars vårdnadshavare väljer att ansöka om plats i en fristående förskola.

Ansaret för den kommunala förskoleverksamheten åligger stadsdelsnämnderna. Det är stadsdelsförvaltningarna som hanterar stadens gemensamma kö och erbjuder platser vid förskolor inom sitt stadsdelsområde. Fristående verksamheter kan, genom avtal, välja att ingå i stadens gemensamma köhantering och låta stadsdelsförvaltningen hantera tilldelningen av platser. Det är 120 enskilda huvudmän, vilket motsvarar cirka 230 fristående förskolor, som har ett sådant avtal.

Enligt 8 kap. 15 § skollagen ska ett barn erbjudas plats vid en förskoleenhet så nära barnets eget hem som möjligt. Skälig hänsyn ska tas till barnets vårdnadshavares önskemål. För fristående verksamheter gäller att vid platsbrist får urval göras på grunder som kommunen godkänt (8 kap. 19 § skollagen). Urvalsgrunderna framgår av *Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholm stad* (KS 2018/1451):

1. Barn med behov av stöd för sin utveckling i form av förskola enligt 8 kap 7 och 14 §§ skollagen.
2. Barn med platsgaranti som riskerar att inte få plats inom garantitiden.
3. Barn med syskon i samma hushåll som redan är placerade på förskolan erbjuds plats före andra barn.
4. Barn med längst kötid till förskolan erbjuds plats. Om flera barn har samma kötid ligger barnets födelsedatum till grund för placering, d.v.s. äldre barn går före yngre.

Från och med 1 juli 2026 gäller *Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad* (KS 2025/482) som antogs av kommunfullmäktige den 13 oktober.

De nya riktlinjerna innebär ingen förändring avseende urvalsgrunderna för kommunalt drivna förskolor. För fristående verksamheter kommer enbart syskonförtur och kötid, punkterna 3 och 4, att gälla som urvalsgrunder. Som en följd kommer ett arbete med att omförhandla avtalen med de fristående verksamheter som ingår i den gemensamma köhanteringen genomföras under våren 2026.

Det är förvaltningens mening att motionens förslag medför en rad frågeställningar som behöver utredas. Syskonförtur av det slag som föreslås innebär ett tillägg till nuvarande urvalsgrunder. Ett beslut om ny ordning av urvalsgrunderna bör då grundas på en behovs- och konsekvensanalys. Den organisatoriska koppling som enligt förslaget ska utgöra grund för förtur, saknas idag och behöver därför utredas. Vidare lämnar begreppet geografisk koppling utrymme för tolkning och behöver därför utredas.

Motionens förslag innebär också att arbetssätt och organisation behöver ses över. Samordningen mellan nuvarande decentraliserade organisation, där erbjudande om plats till förskola hanteras av stadsdelsförvaltningarna, och utbildningsförvaltningens organisation för beslut om skolplacering behöver ses över. Vidare behöver frågan om hur köhanteringen påverkas av att ett erbjudande om plats på förskola lämnas löpande över året medan skolplacering huvudsakligen sker en gång per läsår besvaras.

Slutligen kan förvaltningen konstatera att om förslaget ska omfatta samtliga förskolor, oavsett kommunal eller enskild huvudman, skulle det inte bara innebära ett tillägg till nuvarande urvalsgrunder i riktlinjerna. Det skulle också innebära att nya avtal behöver upprättas med de fristående verksamheter som ingår i den gemensamma kön.

Avslutningsvis föreslår förvaltningen att nämnden godkänner tjänsteutlåtandet och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 november 2025 följande.

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Claes Nyberg (C), se Reservationer m.m.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 29 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Frågan om syskonförtur inom förskolan ligger utanför utbildningsnämndens verksamhetsområden och förvaltningen väljer därför att inte lämna synpunkter i sak på förslaget, men kan i sammanhanget framhålla följande.

Det finns inga kommunala förskolor i Stockholms stad som organisatoriskt tillhör en skolenhet. Vad gäller förskolor som har en geografisk närhet till en skolenhet så kan förvaltningen instämma i att en syskonförtur inom förskolan med koppling till skolan skulle kunna underlätta för familjer. Samtidigt skulle en sådan förtur med ett stort åldersspann för berörda barn och elever påverka förskoleplaneringen och möjligheten för familjen att få sitt förstahandsval.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 november 2025 följande.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Christina Peterson (C), Gustav Johansson m.fl. (M), Peter Backlund (L) och Simon Wiklund Lyons (SD), se Reservationer m.m.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen ser flera utmaningar i möjligheten att införa syskonförtur mellan förskola och skola. Den största utmaningen är att de kommunala förskolorna och grundskolorna i Stockholms stad inte tillhör samma organisation.

Stadsdelsnämnder ansvarar för driften av kommunala förskolor. Utbildningsnämnden ansvarar för driften av kommunala grundskolor. Motionärens förslag om syskonförtur till förskola som är organisatorisk kopplad till en grundskola där ett syskon går, är alltså inte möjlig, då det inte finns en organisatorisk koppling. Motionären föreslår även att syskonförtur till förskola ska vara möjligt om en förskola och grundskola är geografiskt kopplade till varandra.

Stadsdelsförvaltningen anser att begreppet ”geografiskt kopplad” är otydligt. Idag samverkar närliggande förskolor och grundskolor vid överlämnningar mellan skolformer, men det saknas tydlig organisation för begreppet ”geografiskt kopplad”.

Det är viktigt att urvalsgrunderna för placering i förskola är tydliga och stadsdelsförvaltningen anser att ”geografiskt kopplad” till en grundskola riskerar att vara ottydligt och ger utrymme för olika tolkningar.

Då förskola och grundskola i Stockholms stad inte tillhör samma organisation ställer motionärens förslag krav på nya arbetssätt, utveckling av digitala system och förändring av regelverk. Exempelvis behöver ärendesystemet *Barn- och elevregistret* utvecklas med en funktion för att enkelt se om det finns syskon på närliggande grundskolor.

Förslaget innebär även att stadens prioriteringsordning vid fördelning av förskoleplats behöver ändras gällande hur fördelning av plats till förskola ska fördelas, när det finns konkurrens om platsen.

Vidare anser stadsdelsförvaltningen att vårdnadshavare inom Stockholms stad redan idag har möjlighet att önska förskolor utifrån vad de själva vill, då antagning till förskola inte utgår från relativ närhet. Vårdnadshavare kan göra fem val, i en prioriterad ordning och välja om de önskar placering på förskola nära en grundskola, nära hemmet, eller utifrån andra önskemål. Önskemål om placering tillgodoses i mån av tillgång av plats på förskolan. Möjligheten att önska placering på fem förskolor ger bra förutsättningar för att önska placering på en förskola som underlättar för familjers vardagsliv. Eftersom dessa valmöjligheter redan finns anser stadsdelsförvaltningen att det är av stor vikt att behov och efterfrågan av syskonförtur mellan förskola och skola utreds vid ett eventuellt beviljande av motionens förslag.

Jämställdhetsanalys

Motionen framhäver att kvinnor ofta tar det största ansvaret för att hämta och lämna och anpassar arbetstider för att hinna med. Stadsdelsförvaltningen anser att det är viktigt att underlätta för kvinnor på arbetsmarknaden och i vardagslivet och är positiv till att motionen syftar till det. Stadsdelsförvaltningen anser likväl att nuvarande regelverk med möjligheten att önska fem förskolor är en bra förutsättning för att barnets förskoleplats har ett geografiskt läge som underlättar för vardagslivet.

Barnrättsperspektiv

Motionen betonar att stabila rutiner gynnar barns välbefinnande, vilket stadsdelsförvaltningen håller med om. Stadsdelsförvaltningen menar att det inte enbart är hämtning och lämning som innebär en stabil rutin för barnet. En trygg miljö på förskolan, med känd personal och barngrupp kan också innebära en stabil rutin för barnet. Vid beslut kring barns förskoleplacering ska alltid barnets bästa beaktas, i enlighet med artikel 3 i barnkonventionen.

Tillgänglighet

Stadsdelsförvaltningen bedömer att det ur ett tillgänglighetsperspektiv kan vara bra med korta avstånd mellan förskola och skola. Stadsdelsförvaltningen anser däremot inte att syskonförtur mellan förskola och skola är en lösning på ett eventuellt

tillgänglighetsproblem. Om en vårdnadshavare eller barn har behov av placering på förskola utifrån ett tillgänglighetsperspektiv görs bedömningar i varje enskilt fall.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 oktober 2025 följande.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på Remiss av Motion om att införa syskonförtur mellan förskola och skola och överlämnar svaret till Kommunstyrelsen.

Reservation av Saad Gourrada (C), se Reservationer m.m.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till motionens intention att underlätta familjers vardag. Det är dock av vikt att beakta att införandet av syskonförtur i denna form vore ett avsteg från nuvarande praxis och skulle kräva nya riktlinjer och systemstöd. Det kräver förändringar i stadens prioriteringsordning samt en noggrann analys av konsekvenser för likvärdighet. Förvaltningen föreslår att frågan utreds vidare på central nivå innan beslut fattas om ett eventuellt införande.

Stadsdelsförvaltningen ser flera utmaningar med att införa syskonförtur mellan förskola och grundskola inom Stockholms stad.

En grundläggande svårighet är att de kommunala förskolorna och grundskolorna inte tillhör samma organisation. Stadsdelsnämnderna ansvarar för driften av de kommunala förskolorna, medan utbildningsnämnden ansvarar för de kommunala grundskolorna. Det innebär att det inte finns någon organisatorisk koppling mellan dessa verksamheter, vilket gör det föreslagna införandet av syskonförtur mellan förskola och grundskola organisatoriskt ogenomförbart i nuläget. Motionen föreslår även att syskonförtur ska kunna tillämpas om en förskola och en grundskola är geografiskt kopplade till varandra. Förvaltningen bedömer dock att begreppet ”geografiskt kopplad” saknar en tydlig definition. Även om samverkan mellan närliggande förskolor och skolor förekommer vid övergångar mellan skolformer, finns det ingen etablerad organisatorisk struktur som stödjer en sådan geografisk koppling.

Förvaltningen anser att urvalsgrunderna för förskoleplacering måste vara tydliga och rättssäkra. Att införa en urvalsgrund baserad på en odefinierad geografisk koppling riskerar att skapa otydlighet. Vidare skulle ett införande av syskonförtur mellan förskola och grundskola kräva omfattande förändringar i både arbetssätt och funktionalitet i det digitala systemet BER, Barn-och elevregistret. Om Stockholms stad skulle införa syskonförtur mellan förskola och grundskola vore det ett avsteg från nuvarande praxis och skulle kräva nya riktlinjer och systemstöd. Det kräver

förändringar i stadens prioriteringsordning samt en noggrann analys av konsekvenser för likvärdighet.

Barnets bästa

Förvaltningen instämmer i att stabila rutiner är viktiga för barns välbefinnande. En trygg miljö med känd personal och barngrupp är av stor betydelse. Vid beslut om förskoleplacering ska alltid barnets bästa vara vägledande, i enlighet med artikel 3 i barnkonventionen.

Jämställdhetsperspektiv

Motionen lyfter att kvinnor ofta tar ett större ansvar för lämning och hämtning av barn samt anpassar sina arbetstider därefter. Förvaltningen delar uppfattningen att det är angeläget att underlätta kvinnors deltagande på arbetsmarknaden och i vardagslivet, och ser positivt på motionens intentioner. Samtidigt bedömer förvaltningen att det nuvarande regelverket, med möjlighet att önska fem förskolor, redan idag erbjuder goda förutsättningar för att välja en förskoleplacering som är geografiskt gynnsam för familjen.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 november 2025 följande.

Kungsholmens stadsdelsnämnd överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Anette Nordvall (C), se Reservationer m.m.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 31 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen har tagit del av motionen från Centerpartiet om att införa syskonförtur vid placering i förskola för barn som har syskon i en grundskola som är organisatoriskt eller geografiskt kopplad till förskolan.

Motionen lyfter viktiga perspektiv kring familjers vardagslogistik, barns trygghet och jämställdhet. Förvaltningen delar uppfattningen att samordning av syskons placering kan underlätta för vårdnadshavare och bidra till kontinuitet i barnens lärmiljöer.

Samtidigt vill förvaltningen framhålla att det finns begränsningar i den praktiska tillämpningen av motionens förslag. Inom stadsdelen Kungsholmen är det få förskolor som är organisatoriskt kopplade till grundskolor, vilket innebär att en utökad syskonförtur enligt motionens modell skulle omfatta ett mycket begränsat antal barn.

Inom Kungsholmen finns det 58 kommunala och fristående förskolor samt 9 kommunala och fristående grundskolor med förskoleklass. Av dessa är det tre fristående förskolor och grundskolor som tillhör samma organisatoriska enhet.

Förvaltningen ser också att förslaget, om att syskonförtur ska gälla till förskolor som ligger geografiskt nära en grundskola, blir svårtolkat. Många av grundskolorna på Kungsholmen har flera förskolor som ligger geografiskt nära dem, vilket gör det svårt att bedöma vilken förskola förtur ska gälla till.

Det finns därmed en risk att förslaget skapar otydlighet i urvalsprinciperna utan att ge bred effekt för familjer i stadsdelen.

Vidare är de geografiska avstånden mellan förskolor och grundskolor på Kungsholmen generellt korta, vilket redan idag underlättar vardagslogistiken för vårdnadshavare. Många familjer har möjlighet att lämna och hämta barn på olika enheter inom rimlig gångtid, vilket minskar behovet av särskild syskonförtur mellan skolformer.

Förvaltningen bedömer att en förändring av syskonförturen enligt motionens förslag skulle kräva en översyn av stadens centrala riktlinjer för urval och placering, med hänsyn till rättssäkerhet, likvärdighet och transparens.

Det är också viktigt att beakta att en utökad syskonförtur kan påverka andra barns möjlighet till placering nära hemmet, särskilt i områden med hög efterfrågan på förskoleplatser.

Mot denna bakgrund anser stadsdelsförvaltningen att det inte är relevant att gå vidare med motionens förslag, då det bedöms ha begränsad praktisk betydelse i stadsdelen och riskerar att skapa otydlighet i stadens riktlinjer för antagning och placering i förskolan.

Föräldraalliansen

Föräldraalliansens yttrande daterat den 24 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Föräldraalliansen Sverige delar intentionen att underlätta för barnfamiljers vardag genom att möjliggöra syskonförtur. Samtidigt anser vi att urvalsgrunder för förskoleplaceringar måste utformas så att likvärdighet, rättssäkerhet och barns bästa tryggas. Vi bedömer att förslaget i sin nuvarande form riskerar att skapa nya ojämlikheter samt försvaga närhetsprincipens syfte. Vi tillstyrker därför inte motionen utan föreslår att frågan utreds vidare.

Likvärdighet och närhetsprincip

Föräldraalliansen Sverige ser att syskonförtur skulle kunna underlätta vardagen för vissa familjer. Emellertid finns en risk att närhetsprincipens funktion — att barn som bor nära en förskola ges rimlig möjlighet till placering där — försvagas. Om syskonförtur ges till barn vars äldre syskon går på en viss grundskola, även om familjen bor längre bort, kan barn som bor mycket nära förskolan i praktiken få

försämrade möjligheter. Det innebär att en lösning för en grupp kan bli en nackdel för en annan — vilket står i konflikt med likvärdighetsprincipen.

Organisatoriska och praktiska förutsättningar

Föräldraalliansen Sverige noterar att förskoleverksamhet och grundskola styrs av olika organisatoriska huvudmän. Ett införande av syskonförtur mellan dessa kräver därför omfattande förändringar: ny prioriteringsordning, tydliga definitioner av vad som är ”geografisk koppling”, administrativa systemändringar och klar ansvarsfördelning mellan huvudmännen. Vi anser att en sådan reform bör föregås av en noggrann konsekvensanalys innan den genomförs.

Jämlikhet och konsekvenser för familjer

Att underlätta vardagen för en familj är angeläget. Samtidigt måste alla familjers vardag beaktas. Om ett barn som bor mycket nära en förskola hänvisas till annan verksamhet på grund av syskonförtur kan den familjens vardagslogistik drabbas negativt. Föräldraalliansen Sverige anser att ett system för förskoleplacering måste balansera olika familjers behov — så att rättvisa villkor upprätthålls.

Barnets bästa

Barns rätt till trygghet, kontinuitet och korta resvägar är centrala aspekter vid förskoleplacering. Närhetsprincipen bidrar ofta till dessa villkor. Införandet av syskonförtur som inte bygger på bostadsadress riskerar i vissa fall längre restider, ökad stress vid lämning/hämtning och splittrade rutiner — vilket kan stå i strid med barnets bästa.

Jämställdhetsperspektiv

Föräldraalliansen Sverige instämmer i att kvinnor i många familjer i dag bär ett större ansvar för lämning och hämtning. Samtidigt är det oklart om syskonförtur i sig leder till mer jämställd fördelning av omsorgsansvar. Vi menar att jämställdhetsarbetet bäst bedrivs genom långsiktiga strukturella insatser och inte genom urvalsgrunder som riskerar att skapa nya ojämlikheter för andra familjer.

Förslag

Föräldraalliansen Sverige föreslår att kommunfullmäktige beslutar att:

- Avslå motionen i dess nuvarande utformning eftersom den riskerar att underminera likvärdigheten.
- Genomföra en utredning för att analysera alternativa lösningar för att underlätta barnfamiljers vardag utan att motverka närhetsprincipen eller öka ojämlikheten.
- Undersöka möjligheter till förbättrad rangordning och placering genom att ge vårdnadshavare tydligare information och valmöjligheter inom befintliga

urvalsgrunder, samt utveckla samverkan mellan förskola och skola när syskon finns.

Avslutning

Föräldraalliansen Sverige ställer sig bakom ambitionen att skapa fungerande vardagslösningar för barn och vårdnadshavare. Samtidigt är det av avgörande betydelse att reformer utformas så att likvärdighet och barns bästa inte äventyras. Vi rekommenderar därför att motionen inte bifalls utan att frågan bearbetas ytterligare.

Reservationer m.m.

Förskolenämnden

Reservation av Ismail Ali (C)

1. Att tillstyrka motionen i sin helhet
2. Att därutöver anföra följande

Centerpartiet välkomnar att förvaltningen föreslår att frågan utredas vidare på central nivå. Det är ett viktigt steg för att förbättra vardagen för Stockholms barnfamiljer och skapa ett mer sammanhållet system mellan förskola och skola. Samtidigt beklagar vi att remissvaret i huvudsak fokuserar på hinder, semantik och organisatoriska frågor, snarare än på de värden motionen vill främja.

När syskon går i olika verksamheter uppstår ofta en svår och tidskrävande vardag för föräldrarna. Det påverkar både barnens trygghet och familjernas möjlighet att kombinera arbete och familjeliv. Det drabbar särskilt kvinnor, som fortfarande tar ett större ansvar för lämning och hämtning. Därför är detta också en fråga om jämställdhet.

Att införa syskonförtur mellan förskola och skola skulle ge barn tryggare miljöer, starkare sociala band och en mer förutsägbar vardag. Det skulle också stärka förtroendet för stadens skolvalssystem och bidra till ökad valfrihet för familjerna.

Centerpartiet delar förvaltningens bedömning att frågan behöver analyseras noggrant, men menar att utredningen bör ha ett tydligt mål: att skapa förutsättningar för att införa syskonförtur i hela staden på ett rättssäkert och likvärdigt sätt.

Utbildningsnämnden

Reservation av Claes Nyberg (C)

1. Att tillstyrka motionen i sin helhet
2. Att därutöver anföra följande

När syskon går i olika verksamheter uppstår ofta en svår och tidskrävande vardag för föräldrarna, särskilt när enheter ligger avsevärt geografiskt avskilda. Det påverkar både barnens trygghet och familjernas möjlighet att kombinera arbete och familjeliv. Det drabbar särskilt kvinnor, som fortfarande tar ett större ansvar för lämning och hämtning. Därför är detta också en fråga om jämställdhet något Centerpartiet önskar lyfta i sin motion.

Samtidigt beklagar vi att förvaltningens remissvar i huvudsak fokuserar på hinder, semantik och organisatoriska frågor, snarare än på de värden motionen vill främja. Förvaltningen hänvisar till att frågan vår motion berör ligger utanför utbildningsnämndens verksamhetsområden. Då utbildningsnämnden och

förvaltningen ansvarar för att ge en god skolgång där en god övergång från förskola, mellan skolenheter och trygghet ingår i arbetet är det en inställning som Centerpartiet delar. Remissyttrandet är därför alltför tekniskt och hade krävt ett större fokus på hur nämnder och förvaltningar gemensamt kan stödja utvecklingen av skolvalet, skolresultat, trygghet och familjernas möjlighet att planera sin vardag.

När det gäller en begränsad och riktad syskonförtur för geografiskt kopplade eller närliggande förskolor och grundskolor hade vi gärna önskat en redogörelse för hur förvaltningen konkret befarar att detta negativt påverkar familjers möjlighet att få sitt förstahandsval. Vi anser att de många fördelarna, såväl för föräldrar, barn som organisatoriskt, rimligtvis väger upp för detta. Särskilt vid övergång mellan förskola till F-3 är geografisk närhet generellt styrande för de som övergår mellan stadens egna förskolor och skolor.

Att införa syskonförtur mellan förskola och skola skulle ge barn tryggare miljöer, starkare sociala band och en mer förutsägbar vardag. Det skulle också stärka förtroendet för stadens skolvalssystem och bidra till ökad valfrihet för familjerna särskilt om det kan kombineras med att införa det samlade skolvalssystem som Stockholms stad saknar.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation av Christina Peterson (C), Gustav Johansson m.fl. (M), Peter Backlund (L) och Simon Wiklund Lyons (SD)

1. att tillstyrka motionen
2. att därutöver anföra

Stadsdelsförvaltningen menar att eftersom de kommunala förskolorna och grundskolorna inte tillhör samma organisation ser de flera svårigheter med att införa syskonförtur mellan desamma. Centerpartiet anser att frågan ändå bör utredas vidare på central nivå innan beslut fattas. Det är ett viktigt steg för att förbättra vardagen för Stockholms barnfamiljer och skapa ett mer sammanhållet system mellan förskola och skola.

När syskon går i olika verksamheter uppstår ofta en svår och tidskrävande vardag för föräldrarna. Det påverkar både barnens trygghet och familjernas möjlighet att kombinera arbete och familjeliv. Det drabbar särskilt kvinnor, som fortfarande tar ett större ansvar för lämning och hämtning. Därför är detta också en fråga om jämställdhet.

Att införa syskonförtur mellan förskola och skola skulle ge barn tryggare miljöer, starkare sociala band och en mer förutsägbar vardag. Det skulle också stärka förtroendet för stadens skolvalssystem och bidra till ökad valfrihet för familjerna.

Centerpartiet delar Utbildningsförvaltningens bedömning att frågan behöver analyseras noggrant, men menar att utredningen bör ha ett tydligt mål: att skapa

förutsättningar för att införa syskonförtur i hela staden på ett rättssäkert och likvärdigt sätt.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reservation av Saad Gourrada (C)

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra

Centerpartiet välkomnar att förvaltningen ställer sig positiv till motionens intentioner och att frågan föreslås utredas vidare på central nivå innan beslut fattas. Det är ett viktigt steg för att förbättra vardagen för Stockholms barnfamiljer och skapa ett mer sammanhållet system mellan förskola och skola.

När syskon går i olika verksamheter uppstår ofta en svår och tidskrävande vardag för föräldrarna. Det påverkar både barnens trygghet och familjernas möjlighet att kombinera arbete och familjeliv. Det drabbar särskilt kvinnor, som fortfarande tar ett större ansvar för lämning och hämtning. Därför är detta också en fråga om jämställdhet.

Att införa syskonförtur mellan förskola och skola skulle ge barn tryggare miljöer, starkare sociala band och en mer förutsägbare vardag. Det skulle också stärka förtroendet för stadens skolvalssystem och bidra till ökad valfrihet för familjerna.

Centerpartiet delar förvaltningens bedömning att frågan behöver analyseras noggrant, men menar att utredningen bör ha ett tydligt mål: att skapa förutsättningar för att införa syskonförtur i hela staden på ett rättssäkert och likvärdigt sätt.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation av Anette Nordvall (C)

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra

Centerpartiet välkomnar att förvaltningen ställer sig positiv till motionens intentioner och att frågan föreslås utredas vidare på central nivå innan beslut fattas. Det är ett viktigt steg för att förbättra vardagen för Stockholms barnfamiljer och skapa ett mer sammanhållet system mellan förskola och skola.

När syskon går i olika verksamheter uppstår ofta en svår och tidskrävande vardag för föräldrarna. Det påverkar både barnens trygghet och familjernas möjlighet att kombinera arbete och familjeliv. Det drabbar särskilt kvinnor, som fortfarande tar ett större ansvar för lämning och hämtning. Därför är detta också en fråga om jämställdhet.

Att införa syskonförtur mellan förskola och skola skulle ge barn tryggare miljöer, starkare sociala band och en mer förutsägbar vardag. Det skulle också stärka förtroendet för stadens skolvalssystem och bidra till ökad valfrihet för familjerna.

Centerpartiet delar förvaltningens bedömning att frågan behöver analyseras noggrant, men menar att utredningen bör ha ett tydligt mål: att skapa förutsättningar för att införa syskonförtur i hela staden på ett rättssäkert och likvärdigt sätt.